

Hledání ztracené minulosti

Spolufinancováno
z programu Evropské unie
Erasmus+

DTP a tisk: Prographichouse s.r.o., Svoboda Press s.r.o.

HLEDÁNÍ ZTRACENÉ MINULOSTI

SPOLUFINANCOVÁNO Z PROGRAMU EVROPSKÉ UNIE ERASMUS +

***ZÁKLADNÍ ŠKOLA, PRAHA 9 – KYJE, ŠIMANOVSKÁ 16,
příspěvková organizace***

ZÁKLADNÁ ŠKOLA, VAŽECKÁ 11, PREŠOV

1. 9. 2019 – 31. 10. 2021

HLEDÁNÍ ZTRACENÉ MINULOSTI

Symbolický název projektu mezi školou z České republiky a Slovenské republiky.

Společný stát, společná minulost obou národů je pro mnohé děti současné generace ztracena – Praha už není pro Slováky hlavním městem, kam se chtějí podívat a krásné Tatry jsou pro mnohé Čechy velká neznámá.

A proto tento projekt chtěl ukázat dětem z Prahy a z Prešova krásy bývalé společné republiky, poukázat na významné historické osobnosti, na které můžou být hrdí, ukázat tradice, zvyky, národní jídla, porovnat současnost s minulostí.

Tato malá knížka je důkazem, že se nám to povedlo – děti poznaly místa, která jsou zajímavá svou historií, objevovaly unikátní tradice, pak vybraly osobnosti z minulosti i současnosti obou národů, zpracovaly video a malovaly obrázky, které byly prezentovány v rámci výstav v obou školách.

Děti a pedagogové obou škol společně nejenom našli ztracenou minulost, ale našli také mnohem více – nová přátelství, která budou základem pro budoucnost.

Alena Gabařová

ředitelka Základní školy, Praha 9 – Kyje

Praha, 31. 10. 2021

OBSAH

Osobnosti Slovenské republiky

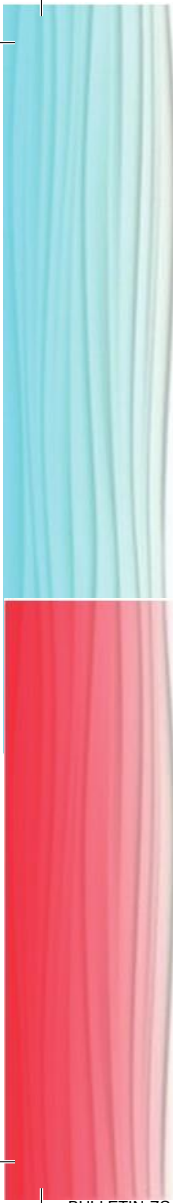
Osobnosti České republiky

Výběr z fotodokumentace mobilit – Praha, Prešov

Denník cestovateľa

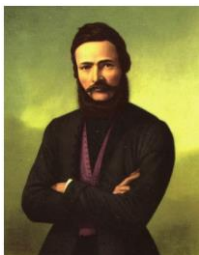
Deník cestovatele

Ukázky výtvarných prací žáků

OSOBNOSTI ČESKÉ A SLOVENSKÉ REPUBLIKY

ĽUDOVÍT ŠTÚR

Ľudovít Štúr byl nejvýznamnější představitel slovenského národního života. Byl poslancem uherského sněmu, kodifikátorem současné spisovné slovenštiny, jedním z hlavních aktérů Slovenského povstání v letech 1848–1849, politikem, jazy-

kovědcem, učitelem, spisovatelem a novinářem.

Narodil se 28. října 1815 v obci Uhrovec, kde také získal základní vzdělání. V roce 1827 odjel studovat na nižší gymnázium do Rábu. Po absolutoriu dvou ročníků v Rábu se zapsal na evangelické lyceum do Bratislavy.

Kromě latiny výborně ovládal maďarštinu, němčinu, francouzštinu, řečtinu, polštinu, srbochorvatštinu, ruštinu a učil se i hebrejštinu a angličtinu. Po několikaletém úsilí se podařilo Štúrovi získat povolení vydávat Slovenskje národňje novinii s literární přílohou Orol tatarský.

V roce 1847 vstoupil na půdu Uherského sněmu jako poslanec za svobodné královské město Zvolen, aby konkrétněji a důsledněji obhajoval své národní a sociální postoje.

I přes perzekuci se Štúrovi podařilo zúčastnit se Slovanského sjezdu, na kterém se sešli hlavní představitelé slovanských národů, žijících v rakouské monarchii.

15. a 16. září 1848 byla ve Vídni utvořena Slovenská národní rada, která se prohlásila za jediného vykonavatele moci na Slovensku a odmítla poslušnost uherské vládě. SNR vyzvala v září 1848 Slováky k ozbrojenému povstání za dobytí svých národních a sociálních práv.

V prosinci 1855 se na lovu při pokusu o přeskočení potoka nešťastnou náhodou postřelil do stehna. Zemřel 12. ledna 1856 v Modře ve věku 40 let.

PAVOL ORSZÁGH HVIEZDOSLAV

Byl to slovenský básník, spisovatel, dramatik i překladatel. Byl jednou z vedoucích osob slovenské literatury a kultury.

Narodil se na Oravě, na severním Slovensku. Základní vzdělání získal ve svém rodišti. V roce 1862 se dostal na gymnázium v maďarském Miškovci. Bydlel tedy na nějaký ten čas u svého strýčka, který byl krejčovský mistr. Na prázdniny domů nejedzil, mnohem radši totiž zůstal u strýčka a pročíтал celou jeho knihovnu. Tak si oblíbil poezii a díla maďarských básníků. Po ukončení gymnázia se přestěhoval do Prešova, kde studoval na právnické akademii. Všechny školy dokončil v roce 1872. Poté začal působit jako advokátní koncipient. V roce 1875 složil i advokát-

ní zkoušky a otevřel si samostatnou advokátní praxi. V květnu 1876 se oženil s Ilonou Novákovou.

Jeho literární začátky nebyli nijak jednoduché. Ještě v době studií začal psát básně v maďarštině a němčině. Jednoslovný pseudonym Hviezdoslav použil poprvé v roce 1877 a důrazně ho používal při podepisování svých děl, až do konce svého života. Toto jméno bylo odvozeno od noční oblohy plné hvězd, která ho vždy natolik fascinovala. Také navázal na tvorbu romantických básníků, nejvíce na díla Andreje Sládkoviče. Trvalým znakem jeho lyriky je rozpětí od intimních a rodinných motivů k problémům národním a světovým. Jeho nejvýznamnější díla jsou Hájnikova žena, Krvavé sonety, Prechádzky jarom, Prechádzky letom, Ežo Vlkolinský, Gábor Vlkolinský. Významnou část Hviezdoslavovy tvorby tvoří jeho překladatelská činnost.

MILAN RASTISLAV ŠTEFÁNIK

Byl slovenský politik, voják, letec, generál francouzské armády. Narodil se ve slovenské obci Košariská 21. 7. 1880 a zemřel 4. 5. 1919 při pádu letadla. Po maturitě odešel studovat stavební inženýrství na Českou techniku do Prahy. Po dvou letech studií z techniky odešel a začal studovat astronomii a fyziku na Karlově univerzitě. Štefánik se během studií stal hlasatelem a stoupencem myšlenek profesora T. G. Masaryka. Po studiích hledal uplatnění v Paříži, kde pracoval také pro francouzskou vládu a byl mu udělen kříž Rytíře Čestné legie za pomoc při budování meteorologických stanic.

Když v roce 1914 začala 1. světová válka špatný zdravotní stav mu zabránil odejít na frontu. Až začátkem roku 1915 nastoupil do vojenské letecké školy v Chartres, kde získal diplom pilota a hodnost desátníka. V hodnosti podporu-

číka nastoupil na frontu, kde prováděl průzkumné lety. Zkoušel meteorologické registrační přístroje na palubách letadel a jako první zahájil letecký průzkum meteorologických podmínek. Vrátil se do Paříže, kde se setkal s Edvardem Benešem a společně začali prosazovat Štefánikovu a Masarykovu koncepci vzniku samostatného Československého státu. Štefánikovou novou úlohou bylo vytvoření jednoho řídicího centra pro společný odboj Čechů a Slováků. Tak vznikla Československá národní rada, jejímž předsedou byl Masaryk. Současně začala rada organizovat česko-slovenské vojsko v zahraničí.

Po vzniku Československa se stal ministremojenství ve vládě Karla Kramáře. Jako generál a ministr jednal v Rusku za československé legie a poté se účastnil pařížských mírových jednání, aby zajistil pro Českoslováky výhodnou pozici. Z Říma se měl vrátit na pozvání Masaryka do Prahy. Při návratu do vlasti zemřel při leteckém neštěstí.

JOZEF GABČÍK

Generálmajor in memoriam, voják československé armády v zahraničí ve Francii a Velké Británii, hrdina

protinacistického odboje, který v Operaci Anthropoid splnil rozkaz a úspěšně provedl 27. května 1942 se spolubojovníky atentát na nacistického pohlavára a zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha.

Jozef Gabčík se narodil 8. dubna 1912 na Slovensku v obci Poluvsie, dnes část Rajeckých Teplic v Žilinském kraji. V letech 1927–1932 se vyučil kovářem a zámečníkem a také absolvoval 2 roky pokračovací školy. V rámci prezenční vojenské služby, kterou nastoupil v roce 1932 u 14. pěšího pluku v Košicích, absolvoval i poddůstojnickou školu v Prešově s dobrým prospěchem. V roce 1939 odešel do exilu – nejprve do Pol-

ska, pak do Francie a nakonec do Anglie. V únoru 1941 absolvoval kurz pro rotmistry a následně byl povýšen na rotmistra. Na základě doporučení byl zařazen do vý-

cviku pro plnění úkolů zvláštního určení. Během výcviku

BULLETIN-ZS-KYJE-final.indd 10

byl informován o cílech své mise a byl jmenován velitelem výsadku Anthropoid. V noci z 28. na 29. prosince 1941 byl spolu s Janem Kubišem vysazen na území protektorátu Čech a Moravy. Po vytipování prostoru a přípravě zbraní naplánovali uskutečnění akce na 27. května 1942. Heydrich byl po jejich útoku těžce zraněn a na následky těchto zranění 4. června 1942 zemřel. Během následujícího pátrání a represálií byl Gabčík společně s dalšími výsadkáři ukrýván na různých místech, až se nakonec přesunuli do krypty chrámu svatých Cyrila a Metoděje. 18. června 1942 přepadlo kostel gestapo a výsadkáři tam svedli svůj poslední boj s jednotkami SS. Svému zatčení zabránil Josef Gabčík tím, že společně se svými kolegy zvolili sebevraždu.

MIROSLAV ŽBIRKA

Narodil se 21. 10. 1952 v Bratislavě, je zpěvákem, skladatelem, kytaristou. Otec je Slovák, matka Angličanka se poznali za války v Londýně. Matka odešla s rodinou do Bratislavy, kde učila angličtinu; otec pracoval jako úředník.

Přezdívka „Meky“ vznikla podle známých lidí se jménem začínajícím na „Mc“. K hudbě ho přivedl Tony, když mu na kytaru ukázal A-dur. Ta ho bavila i proto, že se tak daly balit holky. Ve škole ho bavily jazyky a literatura; díky dobré učitelce zvládal chemii.

V roce 1977 vyhráli Bratislavskou lyru s písní ÚSMEV. Po úspěchu alba DOKTOR SEN (1980) začali nahrávat v Hamburku a i v jiných jazycích. V roce 1982 jako první Slovák ve Zlatém slavíku porazil Karla Gotta s 19 103 hlasy proti 11 675. Téhož roku mj. vyhrál v rakouském Villa-

chu na festivalu Kärnten International s anglickou verzí písně V SLEPÝCH ULIČKÁCH. Také se tu setkal s Fridou z tehdy se rozpadnuvší kapely ABBA.

Mezi jeho nejznámější písně patří BIELY KVET, ATLANTÍDA (obě 1982) či MÚR NAŠICH LÁSOK (1983); několik alb vydal v zahraničí (MIRO, 2012) nebo pro děti (SONGS FOR CHILDREN, 1993).

Z manželství s Helgou (1972–1987) má dceru Denisu, již je věnována stejnojmenná píseň, v jejímž refrénu ale původně nemělo být „Deny“, nýbrž „Odchod“, což se však zdálo být příliš tvrdé. V roce 1988 si po čtyřleté známosti vzal Katku (též věnována píseň); dcera Linda a syn David (asi 1990 a 1992).

Traduje se, že na sletu Zlatých slavíků 2002 přišel do šatny, kde už ostatní byli, a přistoupil ke Karlu Gottovi: „Díky tobě, Karle, se všichni vejdemo do jedné šatny“. No řekněte, není boží?

PAVOL HABERA

Pavol Habera se narodil v Breznu 12. 4. 1962. Brezno je okresní město, které leží v banskobystričském kraji na Slovensku. Je to slovenský zpěvák, kterého můžete znát z televizního show Superstar, kde sedí v porotě a pomáhá Česku a Slovensku najít superstar.

Vystudoval ekonomii, ale profesionálně se začal věnovat hudbě. Jeho první kapela se jmenovala Small. Ale tu pravou zpěváckou kariéru začal v kapele Avion. Od roku 1988 hraje s martinskou skupinou Team, která získala lepší úspěch až po jeho příchodu. V roce 1991 se vydal na sólovou dráhu, a dokonce získal zlatého slavíka. Byl jeden z mála zpěváků, kteří v této anketě dokázali porazit Karla Gotta.

Prvním hitem, který ho proslavil, se stala píseň Reklama na ticho. Během své kariéry nicméně složil desítky hitů, které zná dnes každý. Jedná se například o skladby Je to

vo hviezdach, Kým pri mne spíš, Kým ťa mám či Hrdzovlasá.

V Čechách je Pavol Habera zejména známý jako nekompromisní porotce soutěže Česko Slovenské Superstar. Porotcovství v této soutěži se věnuje již deset let a těžko bychom si představovali Superstar bez něj. Žádný z budoucích superstar nedokáže Pavola Habera „ošidit“ zpěvem, protože Pavol Habera má absolutní hudební sluch.

Habera je v osobním životě jako zpěvák velkou výjimkou, protože byl ženatý pouze dvakrát. Se svou první manželkou Naďou má dospělou dceru Zuzanu. S druhou manželkou Danielou Peštovou má syna Pavla a dceru Ellu Joy.

Přestože Pavol Habera už není nejmladší, stále je aktivním zpěvákem a porotcem Superstar a zdá se, že jeho kariéra zdaleka nekončí. Dokonce získává i mladé publikum, což se mnoha zpěvákům jeho věku nedaří.

ZUZANA ČAPUTOVÁ

Zuzana Čaputová, je slovenská politička, advokátka, občanská aktivistka a od roku 2019 prezidentka Slovenské republiky. Úřadu se ujala jako první žena a také jako nejmladší osoba v nejvyšší ústavní funkci. Před zvolením do funkce prezidentky působila

jako právnička, advokátka a občanská aktivistka. Je spoluzakladatelkou a bývalou místopředsedkyní mimoparlamentního liberálního hnutí Progresívne Slovensko. Dlouhodobě působila v neziskovém sektoru jako spolupracovnice občanského sdružení VIA IURIS, které se věnuje posílení právního státu a prosazování spravedlnosti ve vybraných oblastech práva. Dne 6. května 2019 získala v Bruselu ocenění „Evropská osobnost roku“.

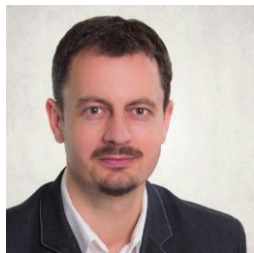
Zuzana Čaputová se narodila v Bratislavě, téměř celý život však prožila v Pezinku. Narodila se 27. června 1973.

Ocenění:

- 2016 – Goldmanova cena za aktivity v souvislosti s uzavřením skládky v Pezinku
- 2019 – Evropská osobnost roku, která se uděluje evropským lídrům za mimořádné úspěchy v oblasti politiky, obchodu a inovací a týká se mužů a žen, „kteří formují Evropu“
- 2019 – titul Ambasadorka životního prostředí 2019, který udělují Slovenský svaz ochránců přírody a krajiny, Společností pro trvale udržitelný život v SR a Slovenským sněmem ochránců
- 2019 – Evropská cena za politickou kulturu
- 2019 – Pamětní plaketa Stromu pokoja, kterou uděluje Občanské sdružení Servare et Manere (Vojenský hřbitov v Brookwoodu, 4. 12. 2019)

EDUARD HEGER

Když jsme ve škole dokončovali projekt Erasmus – spolu s jednou základní školou z Prešova, čekala nás ještě závě-

rečná práce – slovenská osobnost. Zájemců o slovenskou prezidentku Zuzanu

Čaputovou bylo dost, ale nikdo si nevzpomněl na předsedu vlády – a ten je taky důležitý.

Tak tedy: současný slovenský předseda vlády nejprve vystudoval Ekonomickou univerzitu v Bratislavě, takže má titul Ing. Ještě během studia v letech 1998–1999 pracoval jako manažer skupiny restaurací, potom byl obchodním manažerem v EBI company, pracoval jako juniorský konzultant pro americkou společnost Cubic Application, která působila jako poradní tým pro slovenské ministerstvo obrany. Tady se nám už blíží ke slo-

venské vládě, která zatím končí na křesle a pozici předsedy vlády Slovenské republiky. V parlamentních volbách na Slovensku v roce 2016 byl zvolen poslancem. Stal se předsedou poslaneckého klubu OĽaNO, předsedou

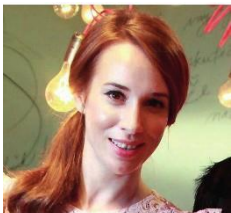
Výboru Národní rady pro kontrolu vojenského zpravodajství a členem výborů Národní rady pro hospodářské

a evropské záležitosti. Byl velmi aktivním a energickým kritikem vlády v parlamentu. Vypracoval ekonomický program svého hnutí za „zdravé“ veřejné finance a představil balíček opatření k boji proti byrokracii. Během volebního období byl také spoluorganizátorem iniciativy Stop hazardu, která bojovala za zákaz her a výherních automatů.

Ještě něco o něm: se svojí manželkou Lucií má čtyři děti. Jeho političtí partneři z vlády ho označují za pokorného, učenlivého a slušného muže. Pokračujte dál, pane předsedo vlády a hodně štěstí.

TATIANA PAUHOFOVÁ

Tatiana Pauhofová se narodila 13. srpna 1983 v Bratislavě. V dětství měla velmi přísné rodiče a velmi málo kamarádů. Také se nepovažovala se za krásnou a až při studiích v Americe se začala mít ráda. Nejdříve se chtěla stát lékařkou v oboru plastické chirurgie, ale nakonec si vybrala herectví.

V deseti letech se poprvé objevila v seriálu Škritok, kde si zahrála jednu ze dvou holčiček. Můžeme jí také znát z filmu Čert ví proč, kde hrála jednu z hlavních postav. Při natáčení se naučila výborně česky a od té doby nepotřebuje českou daběrku. Dále začala účinkovat v mnoha dalších filmech a reklamách. Devět let se Tána věnovala karate. Nyní je její koníček snowboardování.

Hrála například ve filmech:

- Poslední aristokratka,
- Všechno nebo nic,
- Šťastný Nový Rok,
- Láska rohatá,
- Marie Terezie.

ZUZANA NORISOVÁ

Zuzana Norisová se narodila 24. 1. 1979 ve slovenských Malackách. Vystudovala hudebně dra-

matický obor na bratislavské konzervatoři. Po studiu začala hostovat v Divadle Andreje Bagara a Slovenském národním divadle. Určitě zde vytvořila mnohé role, ale o těch nic nevím. Mě za-

ujala až ve filmu Rebelové, který jsem viděla mnohokrát. Film byl natočen někdy kolem roku 2000, ale viděla jsem jej víckrát v televizi. Zuzana nazpívala k tomuto filmu i několik písní, které můžete slyšet na soundtracku. V roce 2003 byla obsazena do seriálu STRÁŽCE DUŠÍ, kde ztvárnila roli dívky, kterou pronásledují tajemné vize. O rok později si zahrála roli Jany ve filmu MILENCI A VRAZI, který byl natočen podle knihy Vladimíra Párala.

Je také známá pro svůj extravagantní styl oblékání. Obdivuji, že je považována za jednu z nejpřitažlivějších hereček současnosti. I kdyby po celou dobu ve filmu stála,

ale ona ZPÍVALA, a moc dobře.“ A ještě jeden: „Krásná Norisová mi v mých šestnácti v kině hrozně učarovala“, jsme na tom stejně, ale mně je méně.

TOMÁŠ BAŤA

Tomáš Baťa bol český podnikateľ, starosta Zlína, zakladateľ obuvníckej frmy Baťa a taktiež zakladateľ mesta Svit. Tomáš Baťa pochádzal z rodiny, ktorá sa stáročia zaoberala obuvníctvom.

Otcova firma rozkvitala, ale Tomášovi a jeho starším súrodencom to nestačilo. V roku 1894 sa nechali Tomáš, Antonín a Anna svojim otcom vyplatiť. Získali ako veno po svojej matke asi 800 zlatých, s ktorými sa ihneď rozbehli do Zlína, kde si otvorili obuvnícku živnosť ohlásenú na najstaršieho Antonína Baťu. Ich prvý názov bol A. & T. Baťa.

Predaj stále rastie, dosahuje 2 miliónov párov za rok, počet zamestnancov presahuje 5000. Vďaka prosperite frmy Baťa buduje nové predajne, vedľa tovární zakladá školy a nemocnice a stavia obytné domy. Vďaka veľkému záujmu o kvalitné topánky, ktoré sú k dostaniu v niekoľ-

kých dizajnoch, zakladá Tomáš Baťa v Nemecku, na Balkáne a na Strednom východe predajné agentúry.

Najvýraznejšie problémy nastali roku 1922. Po prvej svetovej vojne dochádza k devalvácii meny, ktorá znižuje nákupnú silu. Tomáš Baťa podniká riskantný krok, ktorý je dodnes považovaný za jeho najvýraznejší marketingový aj reklamný ťah – znižuje cenu topánok o 50 %. Firma evidovala zákazníkov podľa mena a adresy, ktoré boli následne vytlačené na kovový štítok.

Tomáš Baťa zahynul počas leteckej nehody.

Tomáš Baťa si síce potrpel na kvalite a dobrom mene svojej frmy, ale cez to všetko to bol človek s dobrým srdcom.

„Když všichni mluví o nemožnostech, hleděj možnosti.“

„Náš zákazník – náš pán.“

„Neříkej, že to nejde, raději řekni, že to zatím nevíš.“

JIŘINA BOHDALOVÁ

Narodila sa do rodiny stolárov Františka Bohdala a jeho manželky Márie, rodenej Brunnerovej.

Po všeobecnej škole v Prahe absolvovala dievčenské reálne gymnázium a po maturite v roku

1949 nastúpila na tri roky ako učiteľka na základnej škole v Ostrave. Od detských rokov ju lákalo divadlo; vplyv na to malo matkino pôsobenie v ochotníckom divadelnom súbore, prihláška do baletnej školy a tiež do filmového castingu. Vo svojich šiestich rokoch zažila svoj filmový debut v nemom filme *Pižla a Žižla na cestách* (1937); ďalšie detské role potom vo filmoch *Zlatý človek* (1939) a *Madla spieva Európe* (1940).

Prihlásila sa na Divadelnej fakultu Akadémie múzických umení (DAMU), ale prijatá bola až na tretí pokus. Divadelnú kariéru začínala po boku Jana Wericha v Divadle ABC a neskôr v Mestských pražských divadlách.

Ocenenia:

- 1985 – menovaná zaslúžilou umelkyňou
- 1993 – Český lev: herečka v hlavnej úlohe
- 1995 – Český lev: herečka v hlavnej úlohe
- 1993 až 2002 – TýTý: Kategória herečiek
- 2000 – Anketa: Kráľ filmového úsmevu storočia – 3. miesto (za Vlastom Burianom a Vladimírom Menšíkom)
- 2010 – TýTý: uvedená do Dvorany slávy
- 2010 – Thálie: Cena za celoživotné majstrovstvo v obore činohra
- 2013 – medaila za zásluhy 1. stupeň

Filmové role zaujala v mnohých českých seriáloch či filmoch. Pre ľudí je pani Bohdalová všeobecne známa tým, že vie dobre stvárniť postavu, ale i dobrou povahou či osobnosťou. Preto je taká žiadaná a nenahraditeľná. Nie je známa len v Čechách ale aj na Slovensku.

KAREL GOTT

Karel Gott bol český spevák, herec a amatérsky maliar. Patrí medzi najvýznamnejších a najpopulárnejších spevákov v dejinách česko-slovenskej populárnej hudby. V rokoch 1965–2019 predal 50 miliónov nosičov

albumov, čo z neho urobilo najúspešnejšieho českého interpreta. Celkovo naspieval 978 piesní. Spieval nielen česky, ale aj nemecky, anglicky, taliansky a rusky.

Karel Gott sa narodil 14. júla 1939 v Plzni ako jediný potomok Karla Gotta a Marie, rodenej Valešovej.

V mladosti chcel byť maliarom a po ukončení školskej dochádzky v Plzni sa v Prahe neúspešne pokúšal o štúdium výtvarného umenia.

Jeho popularita stúpa už od roku 1960. V roku 1962 mu hudobná firma Supraphon vydala prvú platňu, v roku 1963 získal prvého Zlatého slávika.

Jeho najúspešnejšia pieseň Lady carnaval z roku 1968 dostala vždy nejakú cenu. Lady carnaval spieval Gott vo viac ako 60 štátoch sveta.

Ďalší prevrat v jeho kariére sa uskutočnil v roku 1971, kedy bolo viac ako 1 mil. platní porozvážaných po celej Európe. Za tento úspech dostal diamantovú platňu.

Karel Gott často koncertoval v zahraničí: Paríž, Paraguaj, Las Vegas, Hollywood, Moskva, Brusel, Berlín, Rím, Londýn, New York, Sydney a ďalších mestách.

BOJ S RAKOVINOU A ÚMRTIE

V novembri roku 2015 mu bol diagnostikovaný lymfóm. Dňa 18. marca 2016 ale médiá oznámili, že Karel Gott nad onkologickým ochorením definitívne zvíťazil.

Neskôr sa mu onkologické ochorenie opäť vrátilo.

Karel Gott zomrel dňa 1.10.2019 doma v okruhu svojej rodiny.

JAROMÍR JÁGR

Jaromír Jágr je český hokejista, hrajúci za klub Rytíři Kladno, ktorý sa narodil 15. februára 1972 v Kladne. Predtým v NHL pôsobil v kluboch Calgary Flames, Florida Panthers, New Jersey Devils, ...

V NHL vyhral dvakrát Stanley Cup, päťkrát bol víťazom kanadského bodovania a stal sa historicky najlepším Európanom hrajúcim v NHL.

Jaromír Jágr získal s reprezentáciou Česka titul majstra sveta na majstrovstvách sveta v roku 2005 a zlatú olympijskú medailu na zimných olympijských hrách 1998 v Nagane a bronzovú na Zimných olympijských hrách 2006 v Turíne. Oblieka reprezentačný dres s číslom 68, ktoré odkazuje na Pražskú jar.

Skutočná hokejová legenda. Veľmi talentovaný pravý krídelník s vynikajúcimi ofenzívnymi schopnosťami. Má skvelé držanie puku na hokejke a často vedie puk jednou rukou. Jágr je vynikajúci zakončovateľ, ale zároveň vytvára príležitosti na skórovanie pre svojich spoluhráčov.

KAREL IV.

Karel IV. je verejnosťou považovaný za jednu z najvýznamnejších osobností českých dejín. Bol narodený 14. mája 1316 v Prahe a umrel 29. novembra

1378, vo veku 62 rokov. Za 62 rokov stihol byť Cisárom svätej Rímskej ríše, Rímsko-Ne-

mecký kráľ, Český kráľ, Burdunský kráľ, Luxemburský kráľ a veľa ďalších...

Ako Český kráľ sa preslávil predovšetkým založením Univerzity v Prahe, ktorá nesie jeho meno. Ako malý bol

z rozhodnutia jeho otca odoslaný k francúzskemu kráľovskému dvoru. Keď mal sedem rokov prijal obyčajné meno svojho kmotra – Karel. Karel IV. v sebe spájal niekoľko zdanlivo protichodných charakterových vlastností. Bol to zbožný človek a rytier, zároveň chladný pragmatický politik a kalkulátor. Tiež bol nepochybne nadaný všetkými smermi, čo dokazujú aj jeho jazykové schopnosti. Do-

hovoril sa plynulo piatimi jazykmi (latinčina, francúzština, nemčina, čeština, taliančina). Karel sa preslávil ako zakladateľ hradov, väčšina hradov niesla jeho meno.

Medzi najdôležitejšie patrí:

- Karlštejn – reprezentačné sídlo, klenotnica pre korunovačné klenoty
- Tepenec – pôvodne Karlsburg na Olomoucku
- Kešperk – pôvodne Karlsberg na Šumave
- Bol synom dedičky Přemyslovcov Elišky a Českého kráľa Jána Luxemburského. Bol pokrstený ako Václav.

Zaujímavosti:

- mal 12 detí,
- keď sa Karel vracal naspäť do Česka, nebol vybavený žiadnou mocou a tak bol najskôr závislý na svojich spoločníkoch zo šľachty,
- oženil sa štyrikrát.

JAN ÁMOS KOMENSKÝ

Narodil sa 28. marca 1592, v dedinke Nivnice v Čechách. Bol filozof, pedagóg, spisovateľ, jazykovedec, prírodovedec, humanista, politik a biskup Jednoty bratskej.

Študoval v Nemecku. Po štúdiách bol opäť na čas poslaný do Nemecka, kde mal získavať vedomosti. Tu vyrobil mapu Moravy, ktorá bola taká dobrá, že ju skopírovali skoro

všetky vtedy vydané zemepisné mapy a atlasy. Po štúdiách sa usadil v Prerově, kde pôsobil ako učiteľ. Neskôr odišiel do Fulneku, kde si našiel ženu a tiež tu pôsobil ako učiteľ. V roku 1620 sa Morava a Čechy dostali do rúk Habsburgovcov, ktorí neradi videli názory inej ako katolíckej cirkvi, a tak bol Komenský prenasledovaný. V tomto čase napísal aj svoje dielo Labyrint světa a ráj srdce. V dvadsiatich rokoch sedemnásteho storočia opätovne vypukol mor. Zomrelo naň veľa ľudí, aj Komenského žena a jeho dve deti.

V 1624 sa opäť oženil s Dorotou Cyrillovou a mal s ňou 4 deti. V roku 1628 musel aj so svojou rodinou odísť do vyhnanstva do Poľska. V mestečku Lešen pôsobil ako učiteľ a bol aj riaditeľom bratského gymnázia. Okrem iného žil aj v Skalici, kde pôsobil ako biskup Jednoty bratskej. V roku 1656 definitívne odišiel do Amsterdamu, kde pôsobil ako biskup až do smrti roku 1670. Je pochovaný v Naardene.

Dielo:

- Labyrint světa a ráj srdce
- Didactica magna (Veľká didaktika)
- Janua linguarum reserata (Brána jazykov otvorená)
Informatorium školy mateřské
- Opera didactica omnia (Zobrané didaktické diela)
- Schola ludus (Škola hrou)
- Orbis sensualium pictus (Svet v obrazoch)

ALFONS MUCHA

Bol český maliar, grafik a návrhár, najvýznamnejšia maliarska osobnosť európskej secesie a jedna z určujúcich osobností českého maliarstva.

Svoj veľký dekoratívny talent dal do služieb nového exotizmu, ktorý zaplavil ulice miest a prenikol aj do interiéru.

Mucha rozpútal dekoratívnu fantáziu svojej doby, uvoľnil energiu ornamentu ako nikto druhý z jeho súčasníkov. Doba si sama vybrala tohto zručného, pohotového, pracovitého, schopného vytrvalého umelca s rovnakým zmyslom pre konvenciu ako aj originalitu.

Narodil sa 24. júla 1860 v Ivančiciach neďaleko Brna.

V roku 1895 sa dostal k zakázke, ktorá zmenila jeho život – zrealizoval plagát pre vtedy jednu z najslávnejších

herečiek Sarah Bernhardtových. Mucha s herečkou podpísal exkluzívnu zmluvu na niekoľkoročnú spoluprácu. Navrhoval jej divadelné kostýmy, javiskové dekorácie, obaly kníh, šperky, nábytok, plagáty a divadelné programy.

Keď v roku 1904 odišiel do Spojených štátov amerických, prejavilo sa v ňom jeho vlastenecké cítenie, začala sa v ňom rodiť aj myšlienka rozsiahleho výtvarného diela Slovenská epopeja – to začal realizovať po návrate do vlasti v roku 1913 a rozsiahle dielo dokončil v roku 1928.

Slovenskú epopeju tvorí cyklus 20 veľkoformátových obrazov, ktorými sa pokúsil zhrnúť dejiny Slovanov. Po dokončení ich daroval československému ľudu a Prahe.

Po vzniku prvej Československej republiky sa Mucha stal autorom jej prvých známok a bankoviek. Navrhol aj prvý československý štátny znak.

BOŽENA NĚMCOVÁ

Najslávnejšia ženská autorka 19. storočia, veľká osobnosť, spisovateľka, ktorá predbehla svoju dobu. Obdivuhodná žena, čo oslňovala nielen svo-

jou povestnou fyzickou krásou, duševnou harmóniou, ale aj svojim intelektom a pokrokovými názormi. Žena nesmierne citlivej duše, ktorej život nebol vôbec ľahký. Jej pôvod je záhadou.

Božena Němcová sa narodila sa 4. februára 1820 vo

Viedni, ako Barbora Novotná Panklová. Matka bola slúžka a otec panský kočiš Johann Pankel. Vzali sa, keď mala Barbora pol roka. Pravý otec však nie je známy a dokonca sa vedú dilemy, že obaja rodičia boli adoptívni. Krása a nadanie Boženy Němcovej – Barbory Panklovej, viedli k dohadom, že zrejme pochádza zo šľachtického pôvodu. No nebolo to však zatiaľ preukázané. Zomrela 21. ja-

nuára 1862 v Prahe, ako štyridsaťdva ročná. Jej sláva prišla až po jej smrti. Božena Němcová, česká spisovateľka, ktorej diela tvoria poviedky a prózy z vidieckeho prostredia, sa stala známa predovšetkým prózou „Babička“. Táto najčítanejšia česká kniha bola preložená do ďalších 21 jazykov. Patrila medzi povinné školské čítanie aj

u nás. Božena Němcová pobudla i na Slovensku a bola to práve ona, ktorá v knihe „Slovenské rozprávky a povesti“ zachytila najznámejšie slovenské rozprávky ako Valibuk, Mahuliena krásna panna, Slncový kôň a iné.

No asi k jej najznámejším rozprávkam patria:

- Princ Bajaja
- Pyšná princezná
- Sedmoro krkavcov
- O princeznej so zlatou hviezdou na čele
- O dvanástich mesiačikoch
- Soľ nad zlato a mnohé iné.

BEDŘICH SMETANA

Narodil sa v pomerne zámožnej rodine v Litomyšli. S hudbou bol oboznámený už od malička. V dospelosti vyučoval ako

učiteľ hudby. Bol významným tvorcom českej národnej hudby v 19. storočí. Prodaná nevěsta, Dalibor, Libuše (1869), Dvě vdovy,

Hubička. Osobne som si ho vybral preto, lebo ma inšpiruje tým, že tvoril hudbu, hoci bol hluchý. Vtedy skomponoval jeho najznámejšie dielo Moja vlast'. Napriek hluchote prejavil svoju genialitu a postupne si získaval čestné miesto ako významný reprezentant českej hudby

a dostal veľa ocenení. Nesmiernej cti sa Smetanovi dostalo pri príležitosti otvorenia Národného divadla v Prahe 11. 6. 1881 uvedením jeho opery Libuše. Napísal dnes už slávne opery – Braniboři v Čechách, Prodaná nevěsta,

Dalibor, Libuše, Dvě vdovy, Hubička.

JAN ŽELEZNÝ

Narodil sa 16. júna 1966 v Mladej Boleslavi. Je držiteľom troch zlatých (1992, 1996, 2000) a jednej striebornej medaily z Olympijských hier (1988), trojnásobný majster sveta (1993, 1995, 2001), niekoľkonásobný rekordman a držiteľ súčasného svetového rekordu v hode oštepom (98,48 metra).

Bol vyhlásený za Atléta sveta (2000), Atléta Európy (1996, 2000) a stal sa českým Športovcom roku (1993, 1995, 2000, 2001).

Svetový rekord – hod oštepom 98,48 m.

V roku 2011 získal prvý titul trénera roka. Medzi jeho zverencov patrila dvojnásobná olympijská medailistka Barbora Špotáková. V súčasnosti trénuje majstra sveta a Európy Vítězslava Veselého a ďalších úspešných oštepárov. Na majstrovstvách sveta v roku 2017 získali jeho zverenci dvojnásobné medailové zastúpenie, keď Jakub Vadlejch skončil druhý a Petr Frydrych sa umiestnil na bronzovej medaile. V rovnakom roku získal Ján Železný v kategórii tréner už piaty titul v českej ankete atlét roka.

V rokoch 1987–2007 bol Ján Železný ženatý s Martou Železnou. V tomto dvadsaťročnom manželstve sa narodili dve deti: syn Ján (31) a dcéra Katarína (29).

Chvíľu po rozvode začal Železný žiť s Barborou Výbornou, ich partnerský vzťah sa ale neskôr rozpadol. V roku 2019 sa Železný po druhýkrát oženil s jeho treťou partnerkou, oštepárkou Andreou Drápalovou.

DENNÍK CESTOVATEĽA

PRAHA

24. 11. – 29. 11. 2019

DEŇ PRVÝ, 24. 11. 2019

Laura: Bola krásna slnečná nedeľa, vstala som o 6:30, aby som stihla prísť do Kysaku včas. Zvítali sme sa s pani učiteľkami. Nastúpili sme do vlaku RegioJet.

Tímea: Cesta bola dlhá, ale nenudili sme sa, keďže sme dostali pracovný list, ktorý sme počas cesty vyplňali. Tiež sme si mohli objednať akékoľvek jedlo za prekvapujúco nízku cenu. Ani neviem ako, ale cesta zbehla ako voda a už sme sa nachádzali na mieste. Prešli sme celé Slovensko a kúsok Prahy, aby sme teraz stáli v hlavnom meste Česka. Postupne sme vystúpili z vlaku, poďakovali rušňovodičovi, dostali sme do rúk mapy a vybrali sa hľadať hotel.

Linda a Maruška: Prišli sme do hotela menom Harfa, kde sme sa ubytovali. Večer sme sa vybrali do obchodného centra Galéria Harfa s nádhernou vianočnou výzdobou. Keď sme dojedli, vrátili sme sa do hotela a po dlhom dni sme sa konečne mohli dobre vyspať.

DEŇ DRUHÝ, 25. 11. 2019

Šimon: Vstali sme o 6:30 ráno, aby sme sa dostali do našej partnerskej školy načas. Musím povedať, že tam majú dosť moderné vybavenie a výborné jedlo.

Tímea: Škola vyzerala z vonku vcelku normálne, ako každá škola. Aby sme mali dosť síl, najedli sme sa a taktiež nám ukázali, ako vyzerajú ich triedy. Čo ma prekvapilo najviac, že v každej jednej triede majú interaktívnu tabuľu. Určite je ich škola o niečo väčšia ako tá naša.

Terezka: Rozdiely medzi ich a našou školou: zvonenie, lavice, veľa schodov.

Laura: V pražskej škole nás privítala ich pani riaditeľka, rozdelila nás do tried. Moja skupina išla do 5. A. Ich pani učiteľka nám pustila film o Vyšehrade.

Linda a Maruška: Potom sme sa metrom presunuli na samotný Vyšehrad, kde sme spoznali nové české pamiatky, dozvedeli sa o pražských hradbách, ale aj niečo o Libuši a cintoríne menom Slavín.

Juraj: Na Vyšehrade sa mi páčili katakomby, za ktorými boli ukryté sochy známych českých ľudí.

Tímea: Dozvedeli sme sa, že podľa povesti sa hrad postavil práve kvôli tomu, že sa dvaja bratia neustále hádali. Jeden z bratov sa už hádať nechcel, a tak svojmu bratovi nechal hrad a dal postaviť tento Vyšehrad. Po hrade sme vyšli na najvyššie miesto v Prahe, a tak sme ju videli celú pekne z diaľky. Navštívili sme cintorín, na ktorom boli uložení slávni historickí ľudia. Čo bolo zaujímavé, miesto mena mali na hroboch vec, ktorá ich najviac charakterizovala. Jozef Čápek tam ako jediný fyzicky nebol (mal tam len hrob na pamiatku).

Šimon: Neskôr sme sa presunuli späť do školy, kde sme dostali chutný obed. Spoznali sme sa s učiteľmi a odpočívali sme. Večer sme náš voľný čas vyplnili hrou bowlingu, potom sme sa pozreli na kostol sv. Bartolomeja.

Linda a Maruška: Večer sme si išli nasýtiť náš prázdny žalúdok do reštaurácie. Prejedení sme sa vrátili do hotela, ani neviem ako, hlava nám spadla na vankúš, očné viečka oťaželi, až sme sa zobudili do ďalšieho rána v Prahe.

DEŇ TRETÍ, 26. 11. 2019

Šimon: Vstali sme skoro ráno a dostali sme sa na metro, ktoré smerovalo k našej partnerskej škole. Pri škole bol už pripravený autobus, v ktorom nás čakali aj Česi. Našli sme si aj českých priateľov. Autobusom sme sa dostali do sklárne, kde nám pán sprievodca pekne vysvetlil, ako to u nich funguje. Kúpil som si u nich aj suveníry, stále ho mám doma, nepoškodený.

Vilko: V pražských sklárňach nám podrobne ukázali celý proces výroby sklenených výrobkov – od tavenia skla až po posledné úpravy.

Tímea: Sklo sa vyrába z prírodných látok a surovín, ktoré majú len krajiny susediace s Českom. Česko ako jediné vyrába čierne a ružové sklo. Na jednom pohári pracuje okolo 150 ľudí.

Šimon: Po prehliadke sme sa dostali na hrad Zbiroh, ktorý je jednou z mojich najobľúbenejších pražských pamiatok.

Tímea: Pešo sme vyšli kopec a chvíľu zvonku prezerali krásny veľký zámok a zámockú záhradu. Rozdelili sme sa na dve skupiny a poukazovali nám izby, ku každej nám sprievodca povedal veľa informácií. Dostali sme aj pracovný list, aby sme ho počas predstavenia zámku vyplnili. V zámku bolo veľmi príjemne, ale bolo načase vrátiť sa naspäť.

DEŇ ŠTVRTÝ, 27. 11. 2019

Terezka: Dnes sme mali opäť nabitý program. Prezreli sme si napr. Karlov most. Boli sme pri Pražskom orloji. Je veľmi krásny. Potom nám naša super sprievodkyňa ukázala Staré Město. Tak sme sa prešli do Nového Města.

Sofia a Ema: V tento deň ma najviac okúzľil Karlov most, na ktorom sme si všetci niečo želali. Následne sme sa presunuli na výletnú loď, kde sme mali aj občerstvenie. Po nádhernej plavbe po Vltave sme sa išli prejsť do mesta na Staroměstské a Václavské námestie, kde bolo plno stánkov so suvenírmi.

Ema: Po celom výlete sme išli do nákupného centra Černý most, kde sme mali na istú dobu rozchod a čas na nákupy.

DEŇ PIATY, 28. 11. 2019

Ema: Hneď zrána sme išli do ich školy, kde nám pripravili program v podobe dvoch vyučovacích hodín, a to slovenčiny a angličtiny. Na slovenčine viedla hodinu naša pani slovenčínarka, ktorá mala prezentáciu o Slovensku aj s nejakými našimi jazykolamami pre Čechov, na angličtine sme si zase vyskúšali, ako asi prebieha ich bežná hodina, čiže sme pracovali ako na normálnom vyučovaní.

Peťo: Po dvoch vyučovacích hodinách sme mali medzinárodný turnaj vo vybíjanej.

Terezka: My mladší sme mali šťastie. Vyhrali sme! Česi fandili nám. Bola som prekvapená.

Tímea: Po zápasoch sme počkali na vlak a pokračovali v spoznávaní Prahy. Boli sme v obrovskom zámku – Loreta. Zastavili sme sa aj v okolí prezidentského paláca, kde bol nádherný výhľad na celú Prahu.

Laura: Videli sme aj Pražské Jezuliatko, bolo krásne. Vošli sme do jednej malej uličky, ktorá sa volala Zlatá ulička. Bolo tam niekoľko malých domčekov a v nich boli menšie obchodíky so suvenírmi.

DEŇ ŠIESTY, 29. 11. 2019

Ema: V posledný deň sme okolo obeda vyšli na hrad Karlštejn, kde nás taktiež čakala prehliadka jeho priestormi.

Terezka: Rozlúčili sme sa s našimi novými kamarátmi, pani zástupkyňou a pani riaditeľkou. Dostali sme nové lístky a išli sme na vlak. V rozhlase na stanici zase hlásili: „Omlouváme se cestujícím za zpoždění vlaku číslo 26, rychlík R19 bude opožděný o 10 minut. Ohlasujeme cestujícím, že časovaná doba příchodu se může změnit.“ Keď prišiel vlak, nastúpili sme a išli sme do hotela po kufre. Odložili sme si ich na stanici a keďže sme mali ešte čas, išli sme sa prejsť na Václavské námestie. Potom sme išli do najlepšieho hračkárstva na svete. Volalo sa to Hamleys. Ovládali sme formulu, šmýkali sme sa po obrovskej šmýkačke, jedli sme Jelly beans, strieľali sme s nerf-iek a kúzlili sme so svetielkami, loptičkami a kartami. Deti si tam hádzali lietadielka a hrali sa na play station.

Tímea: Domov sme išli vlakom neskoro večer, ale nevadilo to nikomu, keďže sme strávili noc v nočných kupé.

ČO SA NÁM NAJVIAC PÁČILO?

Milada: Celý výlet do Prahy, hlavného mesta Českej republiky, bol veľmi zaujímavý a poučný. Myslím, že každý z nás si odniesol krásne zážitky, nové kamarátstva, nové vedomosti... No na výlete do Prahy sa mi najviac páčila plavba loďou. Bolo to niečo úplne iné ako rôzne hrady/zámky, časti Prahy. Bolo to ako také odreagovanie, mohli sme si odpočinúť a zároveň si z toho zobrať ďalší nový zážitok. Keď sme vyšli na palubu lode, mali sme krásny výhľad na celú Prahu. Odnášam si pekné spomienky.

Saška: Najlepší výlet bola pre mňa plavba po Vltave. Nádherný a zaujímavý bol aj Vyšehrad. Dozvedeli sme sa niečo aj o histórii. Okúzľujúca je aj samotná Praha – Staré Město, nádherná architektúra a mnoho zaujímavých miest. Prahu sme navštívili mesiac pred Vianocami, takže bola celá vyzdobená a rozsvietená vyzerala kúzелne. Skvelé zážitky máme aj z cestovania či už po samotnej Prahe, ale aj z cesty tam i späť.

Vilko: Najviac mi v pamäti utkveli jazdy metrom :) Som veľmi rád, že som sa tohto projektu mohol zúčastniť.

PÁR SLOV NA ZÁVER ...

Juraj: Bol to veľmi pekný zážitok, ďakujem pani učiteľkám, že to s nami vydržali a určite by som si to rád zopakoval.

Laura: Ďakujem projektu Erasmus + za to, že som mohla byť jeho súčasťou a mala tak možnosť spoznať nových kamarátov. Bol to neopísateľný zážitok. Ďakujem!

DENÍK CESTOVATELE

PREŠOV

23. 6. – 27. 6. 2021

DEN PRVNÍ, 23. 6. 2021

NA CESTĚ...A KAM JINAM NEŽ DO PREŠOVA ☞

Alžběta: Ranní vstávání pro mě sice moc není, ale touha po Slovensku byla větší než touha po spánku. Vlak nám odjížděl z Hlavního nádraží v 7.50, sraz byl v 7.15, proto jsem musela vstávat v 5:00 hodin ráno, abych stihla vlak. Jeli jsme tím, který jak všichni, kdo jsme jím už jeli, tak víme, že tento vlak je prostě boží a k tomu je ještě lepší, když sedíte se svoji dobrou kamarádkou, se kterou se pořád smějete a narušujete klid celého vagónu. Ve vlaku jsem si připadala, jak v časové smyčce, i když jsme pořád jeli, čas na obrazovce se pořád neměnil.

Když jsme dojeli do Košic, po velmi náročné cestě, tak jsme museli ještě přesednout na druhý vlak, který nás odveze a odtamtud ještě nasednout na autobus, který nás konečně odveze k našemu hotelu. Když jsme přišly s kamarádkou na pokoj, zůstaly jsme civět. Byl totiž úžasný. Hned jsem skočila na moji měkkou postel. Večer jsme ještě šli na procházku do obchodního centra. Už se moc těším na zítřek.

Vivien: Sraz byl v šest patnáct na Hlavním nádraží před hodinami. Měli jsme si s sebou vzít kartičku pojištění, pas, popřípadě občanský průkaz a potvrzení o negativním testu. V sedm padesát nám odjížděl vlak. Jak jsme nasedli do vlaku, tak se všichni uvelebili ve svých sedačkách a pustili si nějaký film na tabletu, který byl umístěn v sedačce. Hned jak jsme s mojí kamarádkou dokoukaly filmy, zahrály jsme si deskové hry na cesty, konkrétně hádanky, piškvorky a člověče nezlob se. Vlak jel devět hodin. Poslední asi čtyři hodiny jsme si s holkama povídaly a dělaly blbiny.

DEN DRUHÝ, 24. 6.2021

ZŠ Važecká (přivítání + celoškolský program STREET ART), MÚ Prešov (setkání s představiteli města), Krajské muzeum a prohlídka města Prešov

Anna Ch.: Čekal nás další horký den, a to na základní škole Važecká, kam chodí naši slovenští přátelé. Prohlédli jsme si interiér školy a poznali žáky této školy. Na školním pozemku děti hrály fotbal, volejbal nebo jezdily na skateboardu a my si mezitím povídali s našimi slovenskými kamarády.

Odpoledne jsme zajeli na Městský úřad Prešov, kde nás přivítali dva představitelé města, a obdarovali jsme se dárečky. Navštívili jsme i Krajské muzeum, ve kterém jsme viděli tradiční kroje, zbraně, hasicí přístroje a další. Po odchodu jsme si prohlédli centrum města a koupili si vynikající místní zmrzlinu. Šli jsme i do obchodního centra a tam jsme se znovu setkali s nějakými žáky Važecké školy. Celý den byl moc hezký a všichni jsme si ho moc užili.

Jak jsme se blížili do školy, tak jsme viděli, že tam je akce. Byla to akce pojmenovaná STREET ART. První, co tam bilo do očí, byla hromada dětí, která si užívala venku. Ve škole nás uvítala paní ředitelka školy, zástupkyně ředitelky a jedna učitelka. Po přivítání ve škole nás dovedli do 6. B. Tam se měly děti s námi seznámit. 6. B s námi šla ven a měla nás provést. Kluci si vzali na starost kluky a holky nás. Já jsem si tam našla čtyři kamarádky, na které jsem si následně vzala i číslo. Pak jsme jeli na městský úřad.

Tamara: Dnes jsme měli v plánu seznámit se s našimi slovenskými sousedy a jeli jsme do jejich školy, která byla moc pěkná. Paní učitelky nás na jejich škole krásně přivítaly. Program na škole byl Street art. To jsem si moc užila. Po škole jsme jeli do muzea, které bylo moc krásné. Měli tam spoustu starých věcí.

Vivien: Po návštěvě úřadu jsme vyrazili do Krajského muzea. Naše kamarádka nám tam hezky zahrála na klavír. Po muzeu nastala prohlídka centra města Prešov. V centru byl Prešov přenádherný, v některých místech bych si dovolila i říct, že hezčí než Praha.

Daniel: Ve škole nás nejdříve přivítala paní ředitelka s paní učitelkou, s kterou se naše paní ředitelka již dlouho přátelila. Poté nás šla paní ředitelka s paní učitelkou představit Slováckům ze 6. B. Dali jsme jim pár dárků a šli do jiné třídy, kde jsme si shrnuli program. Náš program začal tím, že jsme šli před školu se skamarádit se Slováky ze 6. B. Holky se rozpovídaly rychle, ale nám to chvíli trvalo ☹. Se Slováckama jsme se dobře skamarádili a jsem za to rád.

Miloš: Někdy ve 13 hodin jsme jeli na úřad, kde nás přivítali a pak jsme šli do muzea. Muzeum bylo prostorné a pěkné, byli tam různé obrazy, zbraně, hodiny, dokonce i popis vývoje slovenské měny a různé další věci. Paní ředitelka nám důkladně vysvětlila, kdo to byl Milan Rastislav Štefánik.

Elizabeta: Jsme tu první den a už jsme toho stihli tolik. Jako první jsme jeli do školy v Prešově, tam jsme si užili děti, ale i sportovní den, co tam měli. Po škole jeli do muzea, tam to bylo překrásné. Viděli jsme tam staré obrazy, oblečení, zbraně, staré peníze atd..

DEN TŘETÍ, 25. 6. 2021

**Muzeum a výroba hudebních nástrojů Spišský Hrhov, Vysoké Tatry
(Tatranská Lomnica, Hrebienok, Rajnerová chata) a Levoča**

Miloš: Dnešní den jsme započali návštěvou muzea hudebních nástrojů. I když mě hudba moc nezajímá, tak pán, co nás prováděl, to dokázal dokonale vysvětlit. Bylo dobré, že ho to opravdu zajímalo a bavilo. Byly tam nástroje z mnoha zemí.

Po muzeu jsme dojeli autobusem poblíž Tater. Nahoru do Tater jsme jeli lanovkou. Počasí se tam rychle měnilo, když jsme jeli nahoru, bylo pěkně, ale hned jak jsme vystoupili, tak pršelo. V Tatrách jsme šli kolem krásných vodopádů. Příroda kolem byla krásná a hory byly obrovské.

Jan: Tento den jsme jeli do muzea a tam to bylo úžasné. Mám rád hudbu. Potom jsme jeli do Tater. Vyjeli jsme lanovkou nahoru, udělali jsme si fotky a šli jsme k horské chatě, kde bylo hezky, ale bohužel pršelo. Když jsme došli, jeli jsme zas lanovkou dolů a pak jsme se jeli kouknout na kostel do města Levoča.

Alena: Autobus nás nabral za hotelem a jeli jsme cca 1 hodinu, když jsme zastavili před hudební galerií či muzeem. Pán, který nás prováдел, se jmenoval Michal Smetánka. Měl tam opravdu spoustu krásných hudebních nástrojů, moc jsem si to užila. Potom jsme nasedli na autobus a jeli do Vysokých Tater, kde jsme se šli projít a udělali fotečky a pak jsme jeli do města Levoča.

Karolína A.: Dnes jsme jeli do Tater. Nejdřív jsme jeli autobusem do Muzea a výroby lidových nástrojů ve Spišském Hrhově. Po prohlídce jsme jeli do Tatranské Lomnice. Moc se mi tam líbilo, tak jsem volala mamce, jak to tu vypadá a že je to tu moc hezké a že na Hriebenok pojedeme lanovkou. Vyjeli jsme nahoru velkou červenou lanovkou. Hned, co jsme dojeli nahoru, tak jsem se musela fotit. Udělali jsme i jednu společnou s 9. třídou, 6. B a 6. A. Když jsme se vyfotili, tak jsme šli k Rajnerově chatě – besedu s chatářom p. Petrasom. Pak jsme se vrátili zpět na Hriebenok a jeli jsme dolů zase lanovkou.

Vivien: Naše první zastávka bylo Muzeum lidových nástrojů. Byl tam velice zajímavý pán, který měl v muzeu 500 nástrojů, na které všechny uměl hrát. Vysvětlil nám, jak se na nástroje hraje a říkal nám svoje historky. Po muzeu jsme jeli do Tatranské Lomnice, kde jsme navštívili přenádherné vodopády, které byly nádherné. Nikdy jsem si nemyslela, že Tatry budou tak nádherné. Po vodopádu jsme se koukli na Rainerovu chatu. Tam se mi to moc nezamlouvalo, to místo na mě působilo divným dojmem. Pak jsme navštívili město Levoča, kde byla nádherná kaple, byla zajímavě postavená. Tento den se mi zamlouval ze všech nejvíc, protože vše procestovali s námi Slováci.

Daniel: Po odchodu z muzea jsme znova nasedli do autobusu a zase něco ujeli směrem k Vysokým Tatrám. Paní ředitelka zakoupila lístky na lanovku a za několik minut jsme jeli nahoru. Nahoře jsme se nejdříve vyfotili u velkého nápisu HREBIENOK s medvědy a pak jsme vyrazili na Rainerovu chatu. Cestou na chatu jsme se zastavili u krásných vodopádů, kde jsme pořídili několik pěkných fotek. Cesta na chatu byla hezká, kamenitá a i tam jsem nafotil hodně fotek. Když jsme dorazili k chatě, tak začalo pršet, ale mně to nevadilo, protože bylo vedro. Nazpátek jsme šli trochu jinou cestou, která už nebyla kamenitá, ale štěrkovitá a dlážděná. Když jsme došli zpátky k lanovce, tak si někteří dali svačinu a potom už jsme jeli lanovkou dolů. Potom jsme jeli tentokrát do města Levoča, jsme si prohlédli kostel. Dále jsme si prohlédli náměstí hanby, které se tak jmenovalo, protože se zde zavírali zločinci do klecí. Takovou klec jsme si také prohlédli a mohli tam vlézt a vyfotit se tam. Dokonce jsme tam vyfotili i učitele. Byl to pěkný a záživný den.

David: Tento den nás a pár dětí s učitelkami ze Slovenska odvezl autobus pod Vysoké Tatry. Už z dálky byly vidět ty krásné a zasněžené Tatry. Lanovka nás vyvezla do půlky Tater a sešli jsme k vodopádům, bylo to nádherné. Když jsme šli k lanovce, tak začalo strašně pršet, tak jsme se rychle svezli a jeli na hotel, no prostě vzrůšo na celý den.

Anastázia: Tatryyyy. Do Tater jsem se těšila nejvíc, jednoduše miluji hory. Vypadaly nádherně už z dálky, a když jsem si je mohla projít, byl to splněný sen. Nejdříve jsme jeli lanovkou a pak ušli pouhých 5 km. Byl tam pěkný, veliký vodopád. Příroda je tam okouzující a chodí tam spousty turistů. Musím tam někdy zas jít.

Levoča – opět zmrzlina a učitelé v klecích. Šli jsme se kouknout ke kleci hanby, kam se dříve zavírali lidé, co udělali něco špatného. Hodně dětí se tam fotilo, ale nejlepší bylo, když si tam stoupli všichni učitelé, každý chtěl mít fotku z tohoto zážitku. I já jich pár mám.

DEN ČTVRTÝ, 26. 6. 2021

PIENINSKÝ NÁRODNÝ PARK PIENAP (Červený Kláštor, Plavba na pltiach a Lesnica)

Anna Ch.: Dnešní den nás přivítal kostelním zpěvem a zvonícím zvonem. Jakmile jsme se přesunuli mimo Prešov, začalo pršet a teplota spadla asi na 20 °C. První zastávka byla v muzeu v Červeném Kláštore, kde jsme se dozvěděli, že lidé z něj směli mluvit jen jednou za rok a viděli krásnou kapli. Potkali jsme také starostu Červeného Kláštoru. Po prohlídce kláštera jsme se vydali na plavbu na vorech po řece Dunajec, na nichž jsme měli famózního voraře s copy, který je tištěn na nultých bankovkách a zaplavil nás svým humorem. Jako poslední zastávka byla Lesnica, ve které jsme měli oběd, a konečně vysvitlo sluníčko. Zbytek dne jsme strávili s přáteli a šli unaveni spát.

Alena: Ráno jsme dostali snídani i svačinu s sebou a jeli jsme do Červeného Kláštoru. Prohlédli jsme si klášter a jeli k vorům. Na vorech jsme jeli cca hodinu a půl. Během cesty nám pan, který řídil, vyprávěl o Červeném Kláštore, řece Dunajci (po které jsme pluli), krajině kolem nás. Dozvěděla jsem se, že jsme pluli vlastně na hranici mezi Polskem a Slovenskem. Po příjezdu ke břehu jsme vystoupili a šli kousek pěšky. Po krátkém úseku jsme došli do restaurace, kde jsme měli oběd a pak odjeli zpátky na hotel. Moc se mi to líbilo, hlavně ten vor. Mám spoustu krásných foteček.

Anastázie: Dnešním zážitkem měl být Červený Kláštor. Bylo to opravdu zajímavé, paní nám vyprávěla o lidech, co celý život žili sami a stále pracovali. Viděli jsme obleky, písmo, klášter a mnoho dalšího. Musím říct, že mě to fascinovalo, že celý život žili sami. Měli sice klid, to ano, ale stejně to musela být taková vyprázdněná existence. Druhý výlet byly vory. Na to jsem se nepředstavitelně těšila, protože se blízko vody cítím jako doma. Vory byly obrovské a řídili je dva páni, dva páni na jeden vor. Svítlo slunko a u vody bylo příjemně. Pán nám o všem, co jsme viděli, vyprávěl a my s holkama kecaly a kecaly. Spatřili jsme vysoké hory, které mám samozřejmě zdokumentované, byly tak obrovské. Na Slovensku hory a kopce miluju!

Daniel: Pltě: Z kláštera jsme vyrazili k autobusu a ten nás odvezl k řece Dunajec, kde jsme se rozdělili na tři skupiny po jedenácti. Každá skupina nastoupila na jeden člun, který byl složen z pěti dřevěných článků, na který se daly lavice a připevnilly se tam zepředu větve ze smrku. Pán, který řídil člun, nám vyprávěl legendy a představoval nám okolí řeky. Například nám řekl, že ty větvičky mají tři využití. První důvod je okrasa, druhý, aby na nás necákala voda z řeky a třetí je ten, že když se někdo utopí, tak se z nich upletou věnce. Na řece se jelo hodinu a půl. Řeka někdy byla klidná a někdy rychlá, a to mě bavilo.

Elizabeta: První výlet byl do Červeného Kláštera. Vypadalo to tam skvěle, nádherně. Druhý výlet byl na vory po řece Dunajec. Bylo to nádherné, krásná příroda i voda i vzduch, prostě nádhera.

A další dojmy dětí z plavby na pltích ☒

Jan: To byla nádhera, jeli jsme kolem obrovských skal a vor pán o všem mluvil. Bylo to příjemné.

Alžběta: Bylo to nádherné jet na přitlučených dřevech a kolem vás je ta krásná příroda.

David: Bylo to tak úžasné, že to chci zopakovat.

Elizabeta: Bylo to nádherné, krásná příroda i voda i vzduch, prostě nádhera.

Anna B.: Pánové, kteří pádlovali na voru, nám zároveň vyprávěli o řece Dunaji, po kterém jsme jeli asi hodinu a půl. Bylo to hrozně pěkné).

DEN PÁTÝ, 27. 6.2021

Technické muzeum Solivar, tvořivá dílna Solňobanskej čipky, Bardejovské Kúpele – Skanzen ľudovej architektúry, Košice a cesta vlakem domů

Anna Ch.: Přišel poslední den naší výpravy a konečně bylo zase hezky slunečno. Pěšky po snídani jsme dorazili do Technického muzea Solivar, kde jsme se seznámili s celou procedurou výroby soli a na konci prohlídky už na nás čekali Slováci a jeli jsme společně na hotel na oběd a poté do Bardejova a jeho lázní a skanzenu. Celé město bylo krásné a útulné. Kdo měl chuť, koupil si dortík či zmrzlinu a viděli jsme i nádherný kostel. V autobuse jsme se musili na dlouhou dobu rozloučit s našimi kamarády a začalo být trochu smutno. Když jsme ale přijeli do Košic, nálada se zlepšila, protože tak krásné město jsme ještě nikdo neviděl – alespoň já jsem si připadala jako v ráji.

Anastázia: Poslední ráno na Slovensku byla snídane zvláštní, ale ne chutí, ale pocitem. Už jsem se těšila na dnešní program, jako první nás čekal Solivar. V Solivaru jsem si zakoupila pytlíček soli. Moc se mi líbil a všude jsem ho tahala s sebou. Prohlídka byla nádherná a poučná. Viděli jsme mnoho místností, kde se zpracovávala sůl, a všechny byly ze dřeva. Paní byla moc milá a vše nám podrobně řekla.

Tamara: V Solivaru jsem si to moc užila. Byl to nejlepší výlet, na kterém jsem byla.

Jiří: Solivar je muzeum soli. Prohlídka byla zajímavá, dozvěděl jsem se, jak sůl vzniká, jak se těží, byli jsme i ve skladu soli. Potom jsme vyrazili do lázeňského města Bardejovské Kúpele, kde jsem si konečně koupil a ochutnal oplatky. V lázních to bylo moc pěkné, hlavně skanzen. Pak jsme se ještě jeli kouknout na baziliku.

Miloš: Při prohlídce Solivaru jsme prošli několik budov. Ke každé budově nám naše paní průvodkyně řekla několik věcí a šli jsme zase rychle dál. Hned po muzeu jsme šli do muzea Solňobanskej čipky, což jsem správně pochopil, jsou krajky. Na kraj-

kách mě nejvíce zaujaly ty staré ze začátku století. Obě dvě muzea byla pěkná a zajímavá. Poté jsme jeli do skanzenu v Bardejově a pak do Košic. Košice jsou krásné. Asi nejvíc se mi líbil ten historický kostel, kolem kterého jsme šli. Jenom nevím, jak se ten kostel jmenoval.

Anna B.: V budovách Solivaru byly stavby, základy z kamene, a ostatní ze dřeva, a to kvůli tomu, kdyby to vyhořelo (což už se určitě v dávné minulosti stalo), aby zůstaly základy. Poté nás autobus zavezl do Bardejova, kde jsme si šli do skanzenu. Po prohlídce jsme měli rozchod a pak nás bus zavezl do jiné části Bardejova, kde jsme šli do kostela zvaného „Bazilika svatého Egidia“.

Daniel: Chvíli po snídani jsme vyrazili do solného dolu v Solivaru vedle Prešova. K samotnému dolu patřila šachta, sklad, zásobníky solanky a varna na solanku. Všechno, co souvisí s dolem, jsme si prohlédli, měli jsme to i s výkladem a pak si nás ve skladu vzala paní, co vyrábí krajky a zavedla nás do místnosti, kde nám ty krajky ukázala. Mimo krajek tam i vystavovala, jak měli krajkáři v minulosti udělaný pokoj.

Vít: Dnes je den našeho odjezdu, navštívili jsme Solivar a vyslechli jsme krásné povídání o jeho historii. Pak jsme vyrazili do skanzenu v Bardejově, kde jsme měli rozchod a šli se projít na kolonádu. Koupili jsme si zmrzlinu a nastoupili zpět do autobusu. Vyrazili jsme směrem k nádraží a museli jsme se velice rychle rozloučit s našimi přáteli. Bylo to smutné a dokonce tekly i slzy. Po nastoupení do nočního vlaku jsme se ubytovali na kupé a já jsem vyšel na chodbu k otevřenému oknu, díval se na noční krajinu a do sluchátek jsem si pustil hudbu.

Vivien: Ráno nás čekala prohlídka Solivaru. Dozvěděli jsme se, jak se vyrábí sůl, což je velice užitečné. Druhá prohlídka byla o čipkách po česky o krajkách. Provedla nás paní, která je sama dělá, takže nám to i vysvětlila. Paní byla moc šikovná. Udělala totiž nádhernou sochu z drátků (zlatých). Po prohlídkách jsme jeli do Bardejova do Muzea lidové architektury, kde jsme viděli, jak se žilo a jaké měli postavené domy. Pak nám dali rozchod a šli jsme si prohlédnout Bardejov. Mohli jsme si tam

nakoupit oplatky, protože Bardejov je lázeňské město. Po lázních se jelo na prohlídku Košic, odkud nám jel i vlak. Košice se mi asi nejvíc zamlouvaly. Bylo tam pěkně, hodně hezkých památek, jak v Praze. Jak jsme ho celý prošli, tak jsme utíkali na nádraží na vlak. Jeli jsme nočním vlakem. Byla to velice zajímavá zkušenost, kterou by mi nevadilo si ještě někdy zopakovat.

Karolína A.: Po prohlídce Solivaru jsme jeli do Bardejova do skanzenu lidové architektury v lázních. Poté jsme jeli do Košic na prohlídku města. Koupili jsme si tam zmrzlinu a ledovou tříšť. Na náměstí byl kat, pod kterého se dá hlava a vypadá to, jako by ji chtěl useknout.

CELKOVÉ DOJMY

Miloš: Výlet se mi velmi líbil. Nejvíce se mi líbila plavba na pltiach. Našel jsem si i mnoho nových přátel, třeba Roba. Myslím si, že toto byl nejlepší školní výlet, který jsem zažil. Postřehnul jsem také, že Slovensko je mnohem hornatější.

Alena: Moc děkuji za tento „výlet“, moc jsem si ho užila a poznala nové lidi, za které jsem neskutečně vděčná. Nejvíce se mi asi líbily ty vory nebo ty Tatry. Ještě jednou moc děkuju.

Anna B.: Slovensko se mi líbilo. Hlavně plavba po voru. Jídla byla moc dobrá.

Anna Ch.: Výlet do Prešova se mi moc líbil a jsem vděčná, že jsem mohla jet a poznat další kus Slovenska a především jsem ráda za to, že jsem mohla znovu vidět své slovenské kamarádky. Nejvíce se mi líbilo v Košicích a Prešově.

Jan: Tento výlet byl velmi dobrý, zábavný, chtěl bych další spolupráci.

Tamara: Jsem moc ráda, že jsem jela, protože jsem si to užila.

Vivien: Celý tento výlet jsem si náramně užila a děkuji za nové kamarádky. Všichni se tam o nás krásně starali, za což jsem velice ráda. S velkou radostí DĚKUJI!

